

Kirkonpalvelija ⁴ 2006

Työ jatkuu

Yhdistyksemme jäsen SVTL:n nykyinen puheenjohtaja Matti Löppönen sai edustajiston kokouksessa yksimielisen tuen tulevalle 3-vuotiskaudelle liittomme puheenjohtajaksi. Onnittelemme kaikki Mattia ja toivomme hänelle voimia tässä tehtävässä.

Tätä kirjoittaessa neuvottelut palkkaus-uudistuksesta ovat vielä kesken. Mahdollisesta sopimuksesta tiedotetaan jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisella extra-uutisella SVTL:n taholta.

Jäsenmaksumme on ensi vuonna edelleen 1,45%. Liitossa edellytetään nykyisen palvelutason säilyminen, että jäsenmaksun alentamiseen ei ole nyt mahdollisuutta. Paineita alentamiseksi olisi ollut. Edustajisto hyväksyi hallituksen esityksen entisen suuntaisena.

Muistuttaisin jäsenistöä, että meillä on mahdollisuus anoa liitolta opintoavustuksia. Kirkonpalveluskunta on anonut avustuksia aika vähän.

Monet seurakunnat ovat liittyneet yhteen kuluviin vuosien aikana seuraten kuntaliitoksia. Kirkko suosittaa yhteistyötä myös taloudellisin perustein. Valitettavasti monet työntekijät ovat joutuneet seuraamaan liitosneuvotteluja ilman vaikutusmahdollisuuksia. Tämä heijastuu monesti motivaation ja ihmissuhteiden heikentymisenä. Millaisia henkilöstömuutoksia nämä tuokaan tulevaisuudessa.

Kirkon henkilöstössä on tapahtumassa suuria muutoksia. 40-luvulla syntynyt ikäluokka on jäämässä eläkkeelle. Vuonna 2005 jäi SVTL:n jäsenistä eläkkeelle 370 henkilöä. Kirkonpalvelijoista on jäänyt myös varsin paljon eläkkeelle, mutta vastapainona meillä on liittynyt marraskuun loppuun mennessä 130 uutta jäsentä myös monet muista liitoista. Mutta jäsenhankinta-kampanja jatkuu täydellä voimallaan.

Edustajisto hyväksyi liittomme uuden nimen kokouksessa monien eri vaiheiden jälkeen. Viime vuosina

Seppo Pyykkönen
Puheenjohtaja
Kirkonpalvelijat ry

on liiton toiminta- ja edunvalvontatyö laajentunut käsittämään kirkon sopimusalan lisäksi myös ortodoksi-kirkkoa sekä kristillisiä järjestöjä. Liittomme uusi nimi on **Kirkon alojen ammattijärjestö SVTL ry**. Merkittävää on lyhenteen säilyminen entisellään. SVTL; sillä on oma sisäisen arvonsa ja on kaikkien tuntema lyhenne entisestä nimestä.

Toivotan teille kaikille Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta.

Seppo Pyykkönen
puheenjohtaja

Kirkon alojen ammattijärjestö SVTL ry

SVTL:n hallitus hyväksyi 11.12. 2006 luterilaisen kirkon kaksi vuotta valmistellun sopimuskokonaisuuden palkkausjärjestelmän uudistamisesta. Sopimus pannaan toimeen asteittain 1.5.2007 lukien: ensin tehtäväkohtainen palkkaus, vuoden 2008 alusta on mahdollisuus palkita myös työn tuloksellisuutta (henkilökohtainen harkinnanvarainen osa).

Uudistus merkitsee kirkon työpaikoilla suurta muutosta. Nimikeisiin ja koulutukseen perustuvat palkkataulukot (H, R ja L) poistuvat ja tehtävien palkkaus määräytyy vastaisuudessa työn vaativuuden perusteella, myös työn laadusta ja tuloksellisuudesta voidaan palkita.

Uusi järjestelmä säilyttää kokeimuslisäjärjestelmän eli vuosisidonnaisen osan. Sen sijaan kalleusluku poistuu.

Suuri muutos on paikallisen päätöksenteon lisääntyminen niin, että vaativuuden mukaiset palkat sekä asetetaan että niitä tarkistetaan seurakunnissa. Paikallinen työnantaja päättää myös työn tuloksellisuuteen perustuvasta osasta. Paikallinen päätöksenteko kattaa nyt kaikki seurakunnat, kun nykyisen sopimuksen rajattu paikallinen sopiminen koskee vain suurimpia, niin sanottuja liite 10 seurakuntia.

Kirkon palkkausjärjestelmän uudistamismalli vastuuttaa aikaisempaa

enemmän työnantajia ja korostaa yhteistoiminnallisuutta. Paikallinen päätöksenteko on hyvin itsenäistä, mutta kunkin seurakunnan sisällä sovitaan työnantajan ja työntekijöiden kesken menettelytavoista ja tasapuolisuuden noudattamisesta eri työntekijöitä ja työntekijäryhmiä kohtaan.

Osana sopimuspakettia uudistettiin myös luottamusmiessopimus. Se mahdollistaa pääsopijajärjestöille yhteisen luottamusmiehen asettamisen. Se antaa myös luottamusmieskorvauksen kaikkien seurakuntien pääluottamusmiehillä tai ainoilla luottamusmiehillä.

www.svtl.fi

SVTL:n puheenjohtajalta

SVTL:n kolmevuotinen edustajistokausi on aivan pian lopussa ja allekirjoittaneen ensimmäinen kausi liiton puheenjohtajana on ohi.

SVTL:n edustajisto kokoontui viimeiseen kokoukseen 23.-24.11. 2006 ja siinä kokouksessa tulin valituksi jatkamaan uuden kolmivuotiskauden SVTL:n puheenjohtajana. Minulla on lehtemme välityksellä ilo kiittää kirkonpalvelijoita siitä kaikesta tuesta jota yhdistyksen johto ja jäsenet ovat minulle antaneet, niin koko kolmivuotiskaudella kuin uudelleenvalinnassanikin. Uskon että yhteistyömme tulevaisuudessa on yhtä vankalla pohjalla kuin tähänkin asti.

Kun lähdemme tulevalle kolmivuotiskaudelle meillä on SVTL:n toiminnan kannalta kaikki osa-alueet kunnossa. Eläkkeelle lähtemisestä ja muista tekijöistä huolimatta jäsenmäärämme on nousussa, liiton talous on kunnossa ja vahvalla pohjalla. toimisto on "trimmattu" kuntoon ja liiton työntekijät ovat työhönsä sitoutuneita ja ammattitaitoisia. Liiton hallinnossa olevat henkilöt ovat motivoituneita hoitamaan luottamustehtävänsä. Liitossamme on 12 jäsenyhdistystä, jotka lähes kaikki ovat ammattikuntapohjaisia. Tästä jäsenliittojen erilaisuudesta huoli-

"Jäsenistö ei ole liittoa varten, vaan liitto jäsenistöä varten."

matta SVTL on yhtenäisempi kuin koskaan. Näistä kaikista seikoista johtuen voimme katsoa tulevaisuuteen ja sen haasteisiin luottavaisin mielin.

Elämme muutoksen aikaa ja muutosvauhti tuntuu vain kiihtyvän. Tulevaisuuden haasteista ehkä merkittävimmäksi nousee kirkon uusi palkkausjärjestelmä ja sen käyttöönotto. Tulevaisuus näyttää toteutuuko uudistus oikein tarkoitetulla tavalla, hallitseeko työnantaja uuden järjestelmän soveltamisen,

sekä palkkakehityksen. Tätä kirjoittaessa neuvottelut ovat loppusuoralla. Uusi palkkausjärjestelmä näyttäisi radikaalilla tavalla lisäävän seurakuntatasolla tehtävää päätöksentekoa ja antavan lisää vastuuta paikallistasolle palkkausasioissa.

Kirkossa on meneillään suurin muutos vuosikymmeniin kun seurakuntia ja palveluja yhdistellään. Rakennemuutos koskettaa jo nyt myös monia kirkonpalvelijoita ja tulevaisuudessa vielä enemmän. Tämä vaikuttaa myös työssä jaksamiseen. SVTL on mukana muutoksessa tukemassa jäseniä, auttamassa jaksamisessa ja osana muutoksen hallintaa.

Monen kirkonpalvelijan kiireisin työsesonki on juuri meneillään. Toivon että kaikki jaksamme tehdä työmme iloisella mielellä ja voimme iloita tulevasta vapahtajamme syntymäajasta. Oikein hyvää joulua kaikille kirkonpalvelijoille ja heidän perheilleen ja hyvää uutta vuotta 2007.

Matti Löppönen
Puheenjohtaja
SVTL

Kirkonpalvelijat on taustatukena Matin puheenjohtajakaudella.

SVTL:n edustajiston sääntömääräinen syyskokous 2006

SVTL:n edustajiston sääntömääräinen syyskokous pidettiin 23.-24.11.2006 Helsingissä.

Vuoden 2006 Kirkon työntekijä –palkinto luovutettiin Katri Tatille (58) Lahdesta.

SVTL:n puheenjohtajaksi valittiin uudelleen vuosiksi 2007-2009 seurakuntamestari Matti Löppösen (57) Asikkalasta. Matti Löppönen on ollut SVTL:n liittohallituksen jäsen vuosina 1995-2003, Kirkonpalvelijat ry:n hallituksen ja työvaliokunnan jäsenenä vuosina 1987-2003 sekä SVTL:n työttömyyskassan hallituksen puheenjohtajana.

NIMEN AJANMUKAISTAMINEN

Vuonna 2007 Seurakuntien Viiran- ja Toimenhaltijain Liitto SVTL ry täyttää 50 vuotta.

Viime vuosina SVTL:n toiminta- ja edunvalvontatyö on laajentunut käsittämään evankelisuterilaisen kirkon sopimusalan lisäksi ortodoksisen kirkon ja kristillisten järjestöjen sopimusalan. Osana juhluvuoden valmisteluja SVTL:n hallitus esitti

edustajistolle uuden nykyaikaisen nimen käyttöönottamista. Edustajisto hyväksyi nimeksi **Kirkon alojen ammattijärjestö SVTL ry.**

KIRKONPALVELIJOIDEN EDUSTAJAT SVTL:n HALLITUKSEEN KAUDELLE 2007 - 2009

SVTL:n hallitukseen valittiin Kirkonpalvelijat ry:stä varsinaiseksi jäseneksi Seppo Pyykkönen varajäsenenään Jaakko Lampinen sekä Kaarina Yli-Somero varajäsenenään Kari Hartikainen.

KIRKONPALVELIJOIDEN EDUSTAJAT SVTL:n EDUSTAJISTOON KAUDELLE 2007 – 2009

SVTL:n edustajistoon valittiin Kirkonpalvelijat ry:stä seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet (Varajäsenet)
Kari Hartikainen
(Hannu Korhonen)
Hilkka Heliö-Virtanen
(Maija Haukkaniemi)

Jouni Honkanen
(Osmo Nissi)
Jaakko Lampinen
(Anna-Liisa Tikkala)
Yrjö Leppänen
(Martti Ora)
Eija Jaakola
(Mirja Kaaretkoski)
Tuomas Leminen
(Jalo Katiska)
Harri Kosola
(Maarit Ilonen)

Seuraava edustajiston kokous on torstaina 26.4.2007 Helsingissä.

SVTL ry 50 VUOTTA

Liiton 50-vuotisjuhlan pääjuhla, ekumeeninen jumalanpalvelus, järjestetään pe 8.6.2007 klo 11.00 Kallion kirkossa Helsingissä. Koontuminen Hakaniemen torille klo 10.30.

Jumalanpalveluksen jälkeen tarjotaan juhlaväelle kirkkokahvit. Illalla lähtö jäsenristeilylle Tallinaan m/s Galaxylla. Liiton toimisto tiedottaa tarkemmin juhlista ja risteilystä.

Katso myös www.svtl.fi

Kuopiossa 26.11.2006
Kari Hartikainen

LUPAUKSET TÄYTTYVÄT

Tänä yönä lupaukset täyttyvät.

Tänä yönä sinun sanasi käy toteen meidän

keskellämme. Vedä meidät kaikki seimen äärelle. Vedä sinne väsyneet ja elämässä pettyneet, epäilevät ja toivonsa menettäneet. Vedä sinne ne joiden usko on vahva ja ne, joilla se on heikko. Vedä sinne kaikki, joiden sydämessä elää kaipaus, jonka yksin sinä voit täyttää. Avaa sydämemme ihmeelle ja ilolle.

Kokouskutsu

Oulun alueen Kirkonpalvelijoiden vuosikokous pidetään

Heinätorin seurakuntatalolla 20.02.2007 klo. 18.00.

Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Toimikunta

– Sinä out joulupukki taenna köyhtyä, vaekka toettiin näetä pakettija.

– Mitenkä minä oun köyhtynnä.

– Sinulla on jalassas isän vanahat suappaat, jotka äet vei just ennen jouluva kirpputorille.

Kirkonpalvelijoiden Kymenlaakson alaosaan uusi sihteeri

Kuka olet ?

Olen Nina Palm. 30-vuotias, kahden lapsen äiti Haminasta.

Millaista työtä teet ?

Mitä pidät työstäsi ?

Työskentelen siivooja-vahtimestarin nimikkeellä Hamina-Vehkalahtien seurakunnassa ja olen viihtynyt täällä vuoden 2000 kesäkuusta lähtien. Teen myös suntioiden sijaisuuksia tarvittaessa. Siirryn ensi vuoden alusta hoitamaan kappeleiden vahtimestarin tehtäviä. Pidän työstäni todella paljon, koska voin toimia työssäni itsenäisesti ja työn kuva on monipuolinen. Myös koulutukseni myötä olen saanut työhöni uutta virtaa ja työpäivät ovat monipuolistuneet entisestään.

Aloitat yhdistyksen alaosaan sihteerinä. Mitä uutta haluaisit tuoda yhdistyksen toimintaan?

En osaa aivan sanoa mitä ihan uutta voisin tuoda yhdistyksen toimintaan, paitsi yrittämällä saada useampia ihmisiä innostumaan aktiivisemmin osallistumaan yhdistyksen/liiton tarjoamiin tilaisuuksiin. Toivon tietysti voivani tuoda uusia ideoita koulutus- ja neuvottelupäivien sisältöön.

Olet suorittanut kirkonpalvelijan ammattitutkinnon. Miten se on hyödyttänyt sinua työssäsi ?

Koulutukseni ansiosta työnkuvaani tulee monipuolistumaan vuoden alusta lähtien entisestään kun siirryn kappeleiden vahtimestarin tehtäviin. Olen myös koulutuksen aikana saanut mahdollisuuden nähdä seurakunnan toimintaa ja työmuotoja laajemmin ja tietysti saanut paljon uutta tietoa suntion työstä ja sen monipuolisuudesta. Suuri kiitos kuuluu myös työpaikkakouluttajalleni Seija

Kormulle, joka innostuneesti on jakanut minulle laajaa ammattitaitoaan. Ja kaikille niille jotka ovat tehneet opiskeluni mahdolliseksi.

*; Tahtoisin toivoa sinulle jotakin oikein hyvää. Enkelin siipien havi-
naa ja iloa, onnea syvää ;*

Lopuksi haluaisin pukea sanoiksi terveiseni kaikille kirkonpalvelijoille seuraavan virren sanoin.

Työaikakysymyksistä

Oheisena on Kirkonpalvelija –lehteen toimitettuja työaikaa koskevia kysymyksiä. Toimitus on pyytänyt Seurakuntien Viran- ja Toimenhaltijain Liitto SVTL ry:n lakimiestä vastaamaan kysymyksiin.

Yleistä ennen yksityiskohtaista vastaamista:

Vastaukset on laadittu Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen 2005-2007 perusteella. Tämä virka- ja työehtosopimus tulee olla viranhaltijoiden/työntekijöiden nähtävillä siten, että työnantaja on tästä huolehtinut.

SVTL ry on lisäksi julkaissut ja jäsenilleen toimittanut Kirkon töissä –oppaan, joka on jaettu jäsenille.

1.

Virkasuhteessa oleville viikonloppukorvaukset voidaan maksaa vapaana, mutta kuinka toimitaan iltatyökorvausten kanssa?

Vastaus:

Ilta- ja yötyökorvaus on määritelty KirVESTES 200 §:ssä. Pykälässä on määritelty korvauksen suuruus, ja lisäksi on todettu, että pääsääntönä viranhaltijan kohdalla on suorittaa iltatyökorvaus palkallisena vapaana. Mikäli näin ei voida menetellä, iltatyökorvaus maksetaan rahana.

Vastaavasti taas työsuhteisen osalta lähtökohtana on, että korvaus suoritetaan rahana. Työsuhteisen työntekijän ja työnantajan on erikseen sovittava menettelystä, jossa korvaus maksetaan rahana.

2.

Työpäivä voidaan jakaa kahteen joskus jopa kolmeen osaan, mutta mikä on työhön sidonnaisuusaika vuorokaudessa. Voiko olla esim. klo 8-11, 16-18 ja 22.30-00.30?

Vastaus:

Työpäivän yhdenjaksoisuus on määritelty KirVESTES 166 §:ssä. Tämän säännöksen mukaan työpäivä on pyrittävä järjestämään niin, että se jakautuu enintään kahteen jaksoon. Lisäksi on säädetty, että edellä olevasta pääsäännöstä voidaan poiketa, mikäli se on seurakunnan toiminnan tarkoituksenmukaisen järjestämisen tai muun erityisen syyn vuoksi välttämätöntä.

Pääsäännöstä tulee pitää kiinni, ja vain mikäli todella on seurakunnan toiminnan kannalta välttämätöntä, niin työpäivä jaetaan useampaan jaksoon. Sopimustekstissä ei oteta kantaa kysyjän esittämään ”työhön sidonnaisuusaikaan”. Tosiasiassa tiedämme, että tällainen osiin jaettu työpäivä lisää työn rasittavuutta. Siksi tulee välttää työpäivän jakamista osiin. Kysymyksestä ei ilmene, mitä eri työtehtävät päivän aikana ovat olleet, ja olisiko työ tosiasiallisesti voitu järjestää muulla tavoin.

Edellä olevan perusteella sanotunlainen päivä on mahdollinen, jos todella työtehtävät tätä edellyttävät. Katsoisin, että jatkuva käytäntö tällainen ei voi olla, vaan työajat pitäisi pyrkiä toteuttamaan sopimuksen 166 §:n mukaisesti.

3.

Jos ei ole periodityössä, vaan on normaali viikkotyöaika, missä ajassa on ylityötunnit tasattava.

Vastaus:

Ymmärrän tässä esitetyn kysymyksen siten että, missä ajassa ylityötunnit on suoritettava vapaana. Varsinaisesti ei nimittäin voida jo syntyneitä ylityötunteja hävittää. Yleistä säännöllistä työaikaa noudatettaessa muodostuu työajan ylityydessä joko lisätyötä tai vuorokautista ylityötä taikka vuorokautista ylityötä.

Työaikakorvausten suorittamisajankohta on määritelty KirVESTES 205 §:ssä. Tämän mukaan työaikakorvaukset annetaan vapaana tai rahana viimeistään korvaukseen oikeuttavan työn tekemistä seuraavan kalenterikuukauden aikana, kun työjakson pituus on yksi viikko. Tämä korvauksen suorittamisajankohta koskee myös ylityökorvauksia.

4.

Ovatko kaikki työ- ym. suojavaatesopimukset vain suositussopimuksia, vai onko jotakin lakisääteisiä tai muita ns. pakollisia työnantajan korvattavia tai kustannettavia työvaatteita?

Vastaus:

Suojavaatesopimus on suositussopimus. Kun seurakunnan kirkkovaikkuus on hyväksynyt suojavaatesopimuksen, sitoo sopimus seurakuntaa.

Seurakunnan ei ole kustannettava työvaatteita työntekijöille. Erikseen on huolehdittava siitä, että kaikki tarvittavat turvavarusteet ovat seurakunnassa käytettävissä.

5.

Viranhaltijan työaika voidaan järjestää kolmen viikon pituisena ajanjaksona 114 tuntia 45 minuuttia. Montako työpäivää voi tai saa tehdä yhtäjaksoisesti ilman viikottaista vapaapäivää. Näin joulun alla monessakin seurakunnassa on vaikeuksia pitää vapaapäiviä tai viikkolepoa.

Vastaus:

Tämä kysymys voidaan ratkaista seuraavasti. KirVESTES 172 § määrittää viikottaista vapaa-aikaa. Tämän säännöksen mukaan työaika on järjestettävä niin, että viranhaltija/työntekijä saa kerran viikossa vähintään 35 tuntia kestävästä kes-

keytymättömän vapaa-ajan. Tämä vapaa-aika on työn laatu huomioon ottaen sijoitettava, mikäli mahdollista, sunnuntain yhteyteen.

Saman pykälän 4 momentissa säädetään, että mikäli viikkolepopäivää ei voi pitää, niin viikkolepopäivänä tehdystä työstä maksetaan taikka annetaan palkallisena vapaana tehdyt työtunnit. Esim. Mikäli viikkolepopäivänä tekee 6 tuntia työtä, niin saa muiden työaikakorvausten lisäksi viikkolepokorvauksena 6 tunnin palkan vapaana tai rahana.

Viikkolevon tulee toteutua kerran viikossa, mikä tarkoittaa ajanjaksoa maanantaista sunnuntaihin

Pisimmillään siis voidaan menetel-

lä seuraavasti: Maanantaina pidetään viikkolepopäivä. Sitten tehdään töitä tiistaista sunnuntaihin. Tämän jälkeen alkaa uusi viikko. Tällä viikolla tehdään töitä maanantaista lauantaihin ja sunnuntaina annetaan viikkolepopäivä. Tällä tavalla järjestellen voidaan tehdä 12 työpäivää yhtäkyytiä. Tällaista menettelyä ei voida suosia. Tämä on erittäin raskas työntekijälle. Tällä järjestelyllä myös kolmas viikko jää lähes vaille työntekijää, joten tämä ei helpota töiden järjestämistä. Tällainen työputki voi myös johtaa työntekijän uupumukseen.

6.

Saako pyhäinpäivästä sunnuntaityökorvauksen ja onko se ar-

kipyhäksi luokiteltava. Ja miten se muutetaan ajaksi, jos sunnuntaityötä ei korvata rahana vaan aikana.

Vastaus:

Arkipyhät on lueteltu KirVESTES 165 §:ssä. Pyhäinpäivä ei kuulu tähän luetteloon.

Pyhäinpäivää koskevat määräykset löytyvät KirVESTES 199 §:stä. Tämän säännöksen mukaisesta pyhäinpäivänä työskentelystä maksetaan sunnuntaityökorvaus joko rahana tai vapaana.

**Anna-Maria Numminen
SVTL:n lakimies**

Suntioden työtaipumus/vastakohta työuupumus

Sen ilmaantuminen on äkillistä, joka kasautuu viikonloppuihin sekä erityisesti juhlapyyhiin ja kun vielä työnjohto ilmoittaa muutamista vainajista, jotka pitäisi pikaisesti saada siunattuun maahan ja vielä kun on noita pikku hommiakin tekemättä !

Kun suntuota tällä tavoin kuormitaan, niin hänellä alkaa muodostua hitaasti omituinen tunne että hänkin on tarpeellinen tässä työyhteisössä.

Tällainen tunne nostaa rinnuksia kummasti ylöspäin, varsinkin kun seurakuntalaisetkin muistavat mainita että taasko sinä olet työssä.

Nämä tämän tyyppiset normaalista olotilasta poikkeavat muutokset olivat jotenkin vieraita työtaipumuksen tartunnan saaneelle suntiolle.

Hän esitti itselleen kysymyksen, mikä minusta tällaisen tekee, onko se kutsumus, palkka, kunnianhimo,

”päänsilytyksen tarve”, ajatus että minusta joskus joku pappi lausuu kauniita sanoja, joita en itse kuule, noh, enpä tiedä tuota.

Kuitenkin tämä ns. suntioden työtaipumus on varsin yleistä seurakunnissa ja siitä kärsii hyvin moni, näin ainakin minulle on kerrottu, joten ei liene ”syytä huoleen”.

Kuitenkin joku väittää että tällainen työtaipumus olisi jonkinlainen yhtymä joten pieleen meni kun kuvittelin tällä tarkoittavan seurakuntayhtymää.

Onhan niitä tutkittukin seurakuntien eri ammattiryhmiä, jopa pappejakin ja myös heilläkin on ollut samanlaisia ongelmia. Seurakunnat, joissa on ongelmia esiintynyt, on ollut työtaipumusta keskimääräistä enemmän.

Kyseinen ongelma on hyvin vakava siinäkin mielessä, kun viikko- ja jak-

sotunnit on ylitetty reippaanlaisesti, eikä oikein tunnu sijainenkaan hyvältä saati sitten mitä minusta ajatellaan kun olen viikkovapaalla, ja kännykkä soittaa virttä 433, ja ilmoittaa että taas minua tarvitaan. Vai liittyykö tämä ”syndrooma” tähän tunteeseen työtaipumuksesta, kyllä se varmaan on nyt jotain vakavampaa kun nuo unetkin on jääneet vähänlaisiksi ja on tuo selkään oikutellut, niin että taidanpa soittaa huomenna lääkärille ajan, jos sieltä löytyisi apua näihin vaivoihin.

Suntio Sulo

Seurakuntayhtymän 12 työntekijää suoritti tutkinnon yhtä aikaa

Porin ev.lut. seurakuntayhtymä lähti rohkeasti ja ennakkoluulottomasti mukaan koulutushankkeeseen, jonka moottorina toimi Porin Aikuiskoulutuskeskus (AKK). Seurakuntayhtymästä 12 kiinteistöhenkilökuntaan kuuluvaa suoritti suntion ammattitutkinnon työn ohessa. Osa heistä toimii suntiona tai vahtimestareina, osa hautusmaalla tai muissa kiinteistöhoitotehtävissä. Nyt seurakuntayhtymän kuuden seurakunnan palveluksessa on jo 14 suntion ammattitutkinnon suorittanut ammattilaista. Tämä on yli kolmannes yhtymän kiinteistö- ja siivoustoimen työntekijöistä.

Porilaisten kirkonpalvelijoiden kouluttamisen teki mahdolliseksi Euroopan sosiaalirahaston (ESR) projektirahoitus. Porin AKK käynnisti yli 40-vuotiaalle rakennus- ja palvelualojen ammattilaisille suunnatun DeltaStream-hankkeen, jossa tavoitteena oli edistää osaamista henkilökohtaistamalla opiskelua. Hankkeessa on koulutettu korjausrakentajia, märkätilojen vedeneristämisen valvojia ja ravintola- ja suurta-louskokkeja. Samalla huomattiin, että kirkonpalvelijoiden ammattikunnassa on sekä rakennus- että palvelualojen ammattilaisia ja että heillekin voitaisiin myös räätälöidä koulutusta.

Kirkonpalvelijoiden koulutushankkeessa haluttiin kehittää ja vahvistaa pitkään työssä olleiden ammattilaisten osaamista syventävillä opinnoilla sekä päteväyttää heidät seurakunnan eri palvelutehtäviin. Sunion ammattitutkinnon suorittamisella työntekijöille tarjottiin mahdollisuus parantaa ja laajentaa toimenkuvaa ja työtehtäviin sijoittumista. Koulutuksen suunnittelussa huomioidtiin osallistujilla jo oleva osaaminen ja suunnattiin tietopuoliset opinnot niihin osa-alueisiin, joissa tarvittiin vahvistusta.

Koulutus toteutettiin työelämäläh-töisesti. Koulutuksen ”teoriaopintoja”

oli 24 päivää, yksi päivä viikossa. Työntekijöillä oli mahdollisuus osallistua noihin Porissa järjestettyihin päiviin omalla työajallaan. Työnantaja jousti tekemällä työvuoro- ja sijaisjärjestelyin mahdolliseksi sen, että 12 työntekijää saattoi olla samanaikaisesti koulutuksessa ilman, että seurakuntien normaali toiminta häiriintyi. Lisäksi koulutukseen kuului työssäoppimista sekä omalla työpaikalla että seurakuntayhtymän muissa toimipisteissä. Opettajat vierailivat työpaikoilla ohjaamassa opiskelua. Koska näytöt järjestettiin seurakuntien aidoissa työ- ja toimintaympäristöissä, vaadittiin kaikilta osapuolilta joustoa. Kokonaisuudessaan tutkinnon suorittamisen prosessi kesti hie-man yli vuoden ja kaikki 12 saivat tutkintonsa suoritettua suunnitellussa aikataulussa.

Porin AKK, Porin seurakuntayhtymä ja Turun kristillinen opisto räätälöivät yhteistyönä sekä koulutuksen että mahdollisuudet tutkintoon kuuluvien näyttöjen antamiseen. Niissä huomioidtiin sekä työnantajan että työntekijöiden toiveita ja tarpeita. Koulutus paitsi lisäsi ja syvensi pitkään työelämässä toimineiden ammattilaisten osaamista, myös tutustutti yhtymän työntekijöitä toisiinsa ja loi työntekijöille verkoston Helpompaa on, kun voi ”kilauttaa kaverille” saati että joutuu painiskelemaan työasioiden ja ongelmien kanssa yksin. Koulutuksen päätösjuhlallisuuksissa tutkinnon suorittaneista huokui tyytyväisyys ja ilo: opiskelu oli ollut antoisaa ja koke-neet ammattilaisetkin saivat uusia eväitä ja lisää varmuutta työhönsä. Lisäksi tuntui hyvältä, kun sai suntion ammattitutkinnon suoritettua ja siten myös osoitettua oman ammattitaitonsa.

Työnantajan näkökulmasta koulutuksen suuri anti oli se, että se kehitti paitsi työntekijöiden osaamista,

myös työyhteisöä. Työntekijät tutustuivat eri toimipisteisiin ja toisaalta seurakuntien eri työntekijäryhmät tutustuivat uudella tavalla kirkonpalvelijoiden tehtäviin ja työn vaatimuksiin. Porin koulutushanke oli onnistunut esimerkki siitä, että ammatillinen aikuiskoulutus voi toimia työelämän kehittäjänä ja palvelijana. Koulutus siis paitsi antaa tilaisuuden itsensä kehittämiseen, myös mahdollisuuksia työpaikkojen ja -yhteisöjen kehittämiseen. Työnantajien kannattaakin poh-tia henkilöstön kouluttamista myös siitä näkökulmasta, että yksittäisen työntekijän tutkinnon suorittaminen voi toimia useiden ihmisten työn sekä koko työyhteisön kehittäjänä.

Opetushallitus on antanut marras-kuun 2006 lopulla ammatillista aikuis-koulutusta tarkentavan määräyksen opintojen henkilökohtaistamisesta. Siinä korostuu se, että tutkinnon suorittajan aiempi osaaminen pitää tunnistaa ja tunnustaa. Koulutukseen ohjataan vain niiltä osin, kun tutkinnon suorittamisen kannalta pitää hankkia lisää ammattitaitoa ja tutkintotilaisuuksien aikataulut sekä käytännön järjestelyt pitää suunnitella tutkintoa suorittavalle henkilölle mahdollisimman hyvin soveltuviksi. Oman ammattialansa näyttötutkin-non suorittamisesta kiinnostuneiden kannattaakin olla itse aktiivisia ja tie-dustella aikuiskoulutusta järjestävis-tä oppilaitoksista mahdollisuuksia tutkinnon suorittamiseen.

Sunion ammattitutkinnon suoritta-neet olivat Esa Simojoki, Jouni Lehto, Sinikka Hannula, Altti Erkkilä, Raija Horo, Markku Mäkelä, Arja-Liisa Laiho, Hannu Mäkelä, Timo Kuuri-Riutta, Ulla Korhonen, Pekka Rosengren ja Hannu Suomalainen.

Jyrki Lumiainen
Viestinnän lehtori
Turun kristillinen opisto

Kirkkorakennusten suojelusta

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE Nro 20/2006 7.6.2006

Porvoon tuomiokirkon tuhopoltto antaa aiheen palata 1900-luvun lopulla tehtyihin havaintoihin ja niiden perustella annettuihin ohjeisiin. Myös silloin koettiin kirkkorakennuksiin kohdistuvan tahallisen vahingoittamisen uhkan kausi.

Tuhopoltoista ja vahingonteoista

Koska monet tuhopoltot ovat julkisuushakuisia, silloinkin kun toimijat itse pyrkivät pysymään piilossa, voi olla eduksi pyrkiä tiedottamisessa niin matalaan profiiliin kuin mahdollista. Tiedottamisessa on myös syytä varoa kertomasta, että seurakunnan kirkon turvallisuus on varmistettu aukottomasti. Sellainen väite voidaan kokea haasteena ja kimmokkeena näyttää tuhopolttajan olevan ovelampi kuin kirkon suojeelijat. Tiedottamisessa ei myöskään tule kertoa suojelun yksityiskohdista, se tarjoaa tuhotyöntekijälle valmiin kartoituksen suojelussa olevista au-koista.

Harkitessaan toimenpiteitä, joihin seurakunta voi ryhtyä, on niistä syytä aina keskustella paikallisen poliisi- ja pelastusviranomaisen kanssa. Koska valvonta harvoin on täysin kattavaa, on järjestelyiden yksityiskohdat syytä pitää niin harvojen tiedossa kuin on mahdollista.

Välittömästi tehtävissä olevista toimenpiteistä

Alueellisesti tai tiettyyn ajankohtaan rajoittuvan riskin ollessa kyseessä on mahdollista järjestää vartiointi. Vartioliikkeiden palvelukset on helppo järjestää ja niiden mukana seurakunta saa myös tarvittavan asiantuntemuksen ja osaamisen. Vartioliikkeiden palvelukset ovat

kuitenkin kalliita eikä niitä kaikilla paikkakunnilla ole saatavilla. Mikäli seurakunta ryhtyy omatoimisesti järjestämään valvontaa, esimerkiksi talkootyönä, on se syytä tehdä yhteistyössä poliisin kanssa. Kaikille vartiointitoimintaan osallistuville on selvitettävä vartijan oikeudet ja oikeuksien rajat sekä selvitettävä tehtävässä huomioon otettavat turvallisuusnäkökohdat. Tilapäisenä ja mahdollisesti pitempiaikaisempaan järjestelyyn on mahdollista parantaa valvonnan tasoa kohtuullisin kustannuksin käyttäen itse aktivoituvia ja kuvaa lähettäviä matkapuhelimia. Tällaisten järjestelmien tekninen laatu on viime aikoina parantunut samalla kun niiden aiheuttamat kustannukset ovat muuttuneet jokaisen seurakunnan mahdollisuuksien mukaisiksi. Suunnittelemattomasti tapahtuneiden vahingontekojen mahdollisuutta voi vähentää poistamalla kaikki sytykkeeksi kelpaava materiaali ja esimerkiksi lukitsemalla roska-astiat yöksi. Ovien lukituksen toimivuus ja perustusten tuuletusluukkujen ja kattoluukkujen varmistaminen on ajoittain syytä tarkista. Kattotikapuiden alapää on yleensä mahdollista poistaa mieloitteesta tapahtuvan katolle menemisen estämiseksi. Joissain seurakunnissa on kielletty kirkon pihalla ja hautausmaalla oleskelu öiseen aikaan ilman, että seurakuntalaiset olisivat kokeneet sen häiritsevän heidän asianmukaista liikkumistansa tai toimintaansa. Kielto helpottaa valvontaa, henkilöihin perustuvassa valvonnassa voidaan jokainen alueelta tavattu poistaa sieltä ilman, että vahingon tekoon olisi jo ryhdytty ja teknisen valvonnan järjestelmät eivät tarpeettomasti aktivoidu tai aiheuta hälytyksiä.

www.evl.fi

Syvästi huolestuneena kirkkojen säilymisestä **Esko Laakso** haluaa antaa meille ammattitovereilleen useita vinkkejä, **miten voimme itse työssämme vaikuttaa** turvallisuuden laajentamiseen ja opimme kiinnittämään huomiomme vahinkoja ehkäiseviin asioihin.

1. Älä koskaan jätä rakennuksia tai hautausmaata kokonaan ilman ulkovalaistusta.

2. Lukitse kaikki ovet ja ikkunat sekä muut lukittavat reitit.

3. Tarkkaile päivittäin työpiiteesi ympäristöä havaitaksesi mahdollisen rikoksen suunnittelu.

4. Laadi pelastus- ja sammutussuunnitelma, joissa on selkeät toimintaohjeet.

5. Laadi kiinteistökohtainen turvallisuusohje, jossa on selkeä toimintaohjeistus ja hälytysnumerot.

6. Huolehdi, että alkusammutuskalusto ja ensiaputarvikkeet ovat saatavilla ja näkyvästi merkittyinä.

7. Helposti syttyvät, myrkylliset ja räjähtävät aineet merkittyinä lukollisiin säilytyskaappeihin.

8. Pidä varaulostiet aina esiteitä ja merkattuina. Muista merkitä myös väliaikaiset esteet esim. remonttien aikana.

9. Opettele tuntemaan oma työpaikkasi niin hyvin, että pystyt hädän hetkellä ottamaan vastuun ja opastamaan muita.

10. Osallistu koulutuksiin.

Jouluevankeliumi

Luuksaan (2 : 1-20) mukaan

Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun, Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta.

Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seiso Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. "Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä."

Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: "Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa."

Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisil-

leen: "Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen minkä Herra meille ilmoitti." He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki, jotka kuulivat paimenten sanat, olivat ihmeissään.

Mutta Maria katki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä. Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

Taivaalliset sanansaattajat

Varhaiset kristityt tunsivat enkelien läsnäolon keskuudessaan, ja he odottivat Jeesuksen laskeutuvan taivaasta tulisen enkelijoukon kanssa. Mutta eivät enkelit jääneet Vanhaan ja Uuteen testamenttiin, vaan ne vaikuttavat yhä monin eri tavoin ja monilla eri elämäntilanteilla tämän päivän maailmassa.

Nyt näistä sanansaattajiksi miellettyistä enkeleistä on ilmestynyt kunnias teos *Enkelit taivaan* (Athena), jonka kirjoittaja on brittiläinen **Margaret Barker**. Kirjassa kerrotaan enkeleistä kristillisessä ja juutalaisessa kulttuurissa. Lisäksi siinä on pari sataa toinen toistaan kauniimpaa kuvaa, jotka

esittelevät enkelitaidetta keskiajan ja renessanssin käsikirjoituksissa, vanhoissa maalauksissa, nykytaiteessa, mosaiikeissa ja lasimaalauksissa.

Enkelit puhuivat psalmien kautta

Enkelit liittyvät kiinteästi Jeesuksen maallisen elämän tärkeisiin vaiheisiin. Jumala lähetti ylienkelele Gabrielin Nasaretin kaupunkiin Maria-nimisen neitsyen luo. Siellä enkeli kertoi, että Maria tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, joka on oleva suuri, ja jota kutsutaan Korkeimman Pojaksi.

Gabriel on arkkienkeli Mikaelin jälkeen ylin enkeli. Vanhimmissa kuvissa hän kantaa Margaret Barkerin mukaan miekkaa, myöhemmin liljaa. Valkoinen lilja on Marian neitsyyden ja puhtauden vertauskuva.

Jotkut alkukirkon kristityt käsittivät Gabrielin Pyhänä Henkenä ja Raamatun innoittajana. Heidän mukaansa Pyhän Hengen Enkeli kannusti psalmien kirjoittajia ja puhui uskoavien kautta.

Kristuksen synnyttyä Herran enkeli ilmoitti Betlehemissä paimenille Messiaan syntymästä. Tuo enkeli oli luultavasti Gabriel.

Opinto- ja koulutuspäivät Savonlinnassa 26.-27.6.2007

Majoittumiset on järjestetty Kylpylä Hotelli Casinolle.

Hinnat ovat seuraavat: Kaksi yötä, täysihoito, osallistumismaksu 280 e. Yksi yö, täysihoito, osallistumismaksu 220 e. Ruokailut, osallistumismaksu 140 e.

Vuositokous on 26.7.2007 klo 18.30 Savonlinnan seurakuntakeskuksella, Kirkkokatu 17.

Alustava ohjelma on nähtävissä vuoden 2007 alussa www.kirkonpalvelijat.fi

Lisätietoja sihteerin Kari Hartikaiselta, puh. 050 520 7003, sähköposti: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

TEILLE ON SYNTYNYT VAPAHTAJA!

*Kansa, joka pimeydessä vaelttaa, näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus. Sinä teet runsaaksi riemun, annat suuren ilon. -- Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille. Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen nimensä on Ihmeellinen Neuvontuoja, Väkevä Jumala, lan-
kaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas.
-- Jes. 9: 1-6.*

Joulun viettoa ennen vanhaan

Muistan joulun lapsuudestani 1920-luvun lopulta täällä Savossa, pienestä torpasta. Sinä talvena oli paljon lunta ja jouluna kova pakkanen. Mökkimme oli lumettu ikkunoi-
ta myöten, ja se toi lämpöä hataraan rakennukseen. Lumi toi valoakin, jota muuten oli vain päreessä uuninrao-
ssa, jossain pieni öljytuikka ja lyhty navetapolulla.

Aattoamuna tupa oli siistitty joulukuntoon, ja kivi-uuni tuvan keskelle lämmitetty valmiiksi. Uunissa pais-
tui joulupuuro ja ihana kapapaistin tuoksu täytti tuvan. Uunin perälle oli heitetty lanttuja ja nauriita aamuksi ja suupuolelle perunat paistin kera.

Kinkkuun ei ollut varaa, elettiin pula-aikaa. Näin valmistui jouluateria illaksi muiden töiden lomassa. Aikuisten touhu ihmetytti lasta, ymmärrys tuli sitten kun ukki kanto-
i olkia uunin solaan ja sitten hän toi sinne määrän vasikan. Vasikka tuotiin tupaan kuivumaan, kun navetta oli kylmä. Penkki laitettiin esteeksi, ettei se pääse pois karsinastaan muualle. Se oli joulun lapsi.

Entä kuusi. Se oli jakkaralla lasipurkissa, olkitähti latvassaan, muutama kuusen karamelli ja paperista leikat-
tuja lippuja koristeenaan, odottamassa joulupukkia.

Iltahämärissä syötiin jouluateria ja ukki kertoi lapsesta, joka nukkuu olkien päällä. "Aivan kuin meidän vasikka", ajattelin mielessäni. Kiireessään joulupukki oli viskannut lahjat kuusen alle, meitä käskettiin katsomaan sieltä. Siellä oli hammas-
harja ja kuttaperkka pieni nukke, ensimmäiset joululahjani.

Unen tullessa ukilla oli tapana sanoa "lamppu" lampulle ja se oli merkki siitä että nyt nukkumaan. Minua pelotti tuo joulunlapsi. Ukki ymmärsi, sanoi levittävänsä sän-
kynsä ja pääsen hänen selkänsä taakse vasikalta turvaan. Laittoi vielä rekiturkinsa päälleni, ettei minua päläisi. Lampulle sanottiin "lamppu", ja niin alkoi uni.

Yöllä herättiin kovaan jyskytykseen ovelta, sieltä tuli kulkumies, "sälli", kuten heitä nimitettiin, pyysi yösi-
jaa.

pakkasen keskeltä. Tati otti uunin suulta paistin ja puuron, antoi kulki-
jalle syömistä ja teki uunin kupeelle lämpimään petin, johon matkalainen pääsi nukkumaan. "Nyt meillä on jouluvieraskin", tuumi ukki.

Sitten nukuttiin hyvässä sovu-
ssa. Ukki orpolapsi selkänsä takana rekiturkissa kuin orava pesässään, kädessään rakkaat joululahjansa, tati omassa nurkassaan, joulunlap-
si oljillaan toisella puolella uunia ja jouluvieras kylläisenä toisella puolen lämmintä uunin kuvetta. Nukkumassa ja oottamassa jouluaamua ja kirk-
koon menijöiden hevosten kulkusten kilinää.

Ei ollut radiota, televisiota eikä kaupallista viihdettä. Vain ihana joulurauha pakkasen ja lumen kes-
kellä. Muistoihin kauniina mieleen jäämässä.

Savon Sanomat/Aikojen takaa/
A. H. (Varkaus)

Rauhallista Joulua Kirkonpalvelijalehden lukijoille

Kirkonpalvelija

N:o 4/2006 – 53. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.

Puh./Fax: (017) 281 1697

GSM 050 520 7003

E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi

<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Kansikuva: Topi Ikkäläinen, Riistavesi

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO

Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 200 €

1/2 sivua 110 €

1/3 sivua 70 €

Pankit:

Nordea 202718-136346

Sampo Pankki 800015-252706

OP 560005-293207

Paino:

Suomen Graafiset Palvelut Oy
aineisto@graafisetpalvelut.com

Seuraava lehti ilmestyy
maaliskuussa 2007.

ISSN 0 355-8258